

Міністерство освіти і науки України

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

ІХ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(присвячена пам'яті професора
Григорія Євтіївича Мазнева)

«УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ»

ЧАСТИНА 1

Міністерство освіти і науки України

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

ІХ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(присвячена пам'яті професора
Григорія Євтіювича Мазнева)

«УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ»

ЧАСТИНА 1

06-07 березня 2025 року

Харків – 2025

ЕКОНОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО РИНКУ ГОРІХІВНИЦТВА ЯК ЕЛЕМЕНТ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Лисенко О.А., кандидат фізико-математичних наук, доцент,
Національний університет харчових технологій, м. Київ, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0482-2477>

Якимчук Т.В., кандидат економічних наук,
Національний університет харчових технологій, м. Київ, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1138-118X>

В сучасних ринкових умовах стратегічне управління перш за все має на меті підвищення ефективності підприємницької діяльності в будь-якій сфері, зокрема і в горіхівництві в довготривалому періоді. Як зазначають науковці в роботі [1] стратегічне управління має дозволити будь-якому суб'єкту господарювання своєчасно реагувати на будь-які зміни зовнішнього середовища, що дозволяє змінювати особливості своєї діяльності. Отже, виникає потреба постійного дослідження сучасних світових тенденцій щодо змін показників споживання горіхів, з метою вчасного реагування виробників на зміни факторів середовища функціонування та потреби споживачів як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Такі дослідження, на нашу думку, повинні включати аналіз споживачів та вимог держави, що визначені в нормативно-правових документах. Одним із напрямків такого аналізу є визначення як рівня задоволення попиту так і можливостей його задоволення, що можна визначити за допомогою економетричного аналізу статистичних даних щодо світових обсягів виробництва та споживання продукції [2].

Зважаючи на те, що постійно відбувається зростання світового виробництва горіхів [2; 3] на фоні глобального потепління, тому, в першу чергу, дослідження проведені для визначення впливу змін температури на планеті на обсяги виробництва кожного виду горіхів, що не показало значного результату [4, с. 158]. Тобто на основі проведеного економетричного аналізу було виявлено, що природні зовнішні чинники не мають суттєвого впливу і це дозволяє нам дійти висновку, що на виробництво горіхів впливають інші фактори макро- та макрорівнів.

Зростання обсягів споживання горіхів [2] пояснюються насамперед постійним зростанням населення планети, хоча, наприклад, для кедрових горіхів, неможливо було зробити прогноз, оскільки

виявилось неможливим побудова більш-менш адекватної кореляційно-регресійної моделі, оскільки наявні статистичні дані щодо обсягів споживання за досліджувані роки суттєво коливаються.

Проведені наукові дослідження ринку горіхів з використанням економетричних інструментів довели, що склалися ринкові умови як в країні так і у світі для збільшення обсягів виробництва горіхів і продуктів їх переробки та підвищення обсягів їх продажу в наступному десятиріччі.

Стосовно України необхідно зауважити, що в перспективі визначення напрямків стратегічного розвитку галузі горіхівництва треба враховувати всі фактори: від кліматичних умов до прогнозних значень зміни обсягів попиту на ті види горіхів, що є більш купівельноспроможними для українців.

Література:

1. Рудницька О., Комаровський А. Стратегічне управління підприємством як важлива складова системи менеджменту. *Економіка та суспільство*. 2023. № 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-128>

2. Горіхи та сухофрукти: статистичний щорічник 2022-2023. URL: <https://inc.nutfruit.org/wp-content/uploads/2023/05/Statistical-Yearbook-2022-2023.pdf> (дата звернення: 10.02.2025).

3. Розмір ринку горіхів, частка та тенденції 2024-2033. URL: <https://www.precedenceresearch.com/nuts-market> (дата звернення: 10.02.2025).

4. Якимчук Т.В., Лисенко О.А. Аналіз світового ринку горіхів як передумова прийняття рішень стейкхолдерами горіхівництва. *Modern Economics*. 2024. № 48. С. 154-160. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V48\(2024\)-19](https://doi.org/10.31521/modecon.V48(2024)-19)